

Olympiáda v českém jazyce
49. ročník, 2022/2023
Školní kolo – zadání I. kategorie

přidělené soutěžní číslo	body		
	gramatika	sloh	celkem

Jméno a příjmení:

Škola:.....

1. a) Následující věta z táborového řádu působí úsměvně. Podtrhněte v ní výraz, který komičnost způsobuje, a větu upravte tak, abyste komičnost odstranili.

Po večerce a před budičkem nikdo neruší ostatní ze svého spánku.

b) Vysvětlete, proč byla původní formulace nevhodná.

2. Následující věta z mluveného projevu televizního komentátora obsahuje formulační nedostatek.

Krajské komisi byl předložen dokument týkající se o současné situaci ve školách.

a) Přeformulujte větu dvojnásobným způsobem tak, aby byla formulačně náležitá a zároveň zůstal zachován obsah sdělení. Z věty můžete některá slova vypouštět, nesmíte ale žádná přidávat.

.....

.....

b) Vysvětlete, v čem formulační nedostatek spočíval.

3. Použijte tvar *studiích* ve třech různých větách tak, aby šlo vždy o jiné slovo s odlišným tvarem 1. pádu jednotného čísla. Ke každé větě tento tvar 1. pádu připište.

4. a) Za zadanou větu doplňte další větu či souvětí dvěma způsoby tak, aby měla zadaná věta pokaždé jiný význam.

Ty tady nemáš co dělat.

i)

ii)

b) U obou případů vysvětlete význam zadané věty.

i)

ii)

5. Přečtěte si následující citát.

Když mi bylo pět let máma mi říkala že klíčem k životu je štěstí. Když jsem chodil do školy ptali se mě čím chci být až vyrostu. Napsal jsem „šťastným člověkem“. Řekli mi že jsem úkol nepochopil a já jim řekl že oni nepochopili život.

podle Johna Lennona

- a) Do textu doplňte interpunkční čárky.
- b) Napište, kolik je v textu vedlejších vět příslovečných časových.
- c) Jednu z vět příslovečných časových změňte na větný člen. Upravené souvětí napište.
- d) Napište, kolik je v textu vedlejších vět předmětných.
- e) Jeden větný člen v textu změňte na větu předmětnou. Vytvořené souvětí napište.

6. a) V následujícím úryvku podtrhněte slovo, které je použito ve významu, v němž se dnes běžně neužívá. Tento význam uveďte.

Není pravda, že sociální sítě mají na duševní zdraví mladých lidí jednoznačně negativní vliv. Podle některých výzkumů je naopak souvislost mezi používáním digitálních technologií a blahobytem dospívajících jen velmi malá.

Význam:

- b) Napište, v kterém významu se toto slovo dnes běžně používá, a ujdte ho v tomto významu ve větě nebo souvětí.

Význam:

Příklad užití:

7. V mluveném projevu jsme zaslechli následující řetězec hlásek tvořený celými slovy. Tento řetězec použijte ve větě nebo souvětí, a to třemi různými způsoby tak, aby měl pokaždé jiný význam. Slovní přízvuk nemusí být u všech možností na stejných slabikách.

[ma:menavi:c]

Poznámka: Dvojtečka označuje, že předchozí samohláska je dlouhá.

8. a) Z jazykového hlediska vysvětlete, na čem je založen komický účinek následujícího vtipu.

Psycholog mi na terapii poradil: „Napište dopis člověku, kterého nemáte rád, a pak ho hod'te do koše.“

Přijdu k němu druhý den a říkám: „Hotovo. A co teď s tím dopisem?“

b) Vysvětlete, proč je užit tvar *přijdu* v jiném čase než minulém, když děj proběhl v minulosti.

Olympiáda v českém jazyce
49. ročník, 2022/2023
Školní kolo – zadání slohového úkolu

I. kategorie

Na listopadu se mi líbí/nelíbí...

Slohový útvar je volný, téma zpracujte formou prózy. Doporučená délka je 200–300 slov.